

hogy hány órai szomszédunk lenné. A muszka most már Bessarabia felől? Alig 24 órai. A román nemzet szabadsága pedig a muszka hatalom közelében örökre elenyésznek.

A porosz, vagy német uralkodó család egy tagjának Romániában való uralkodása még sok esélynek van kitéve. — Állandósága, a fejedelem magatartásától s attól függ, ha Románia érdekét feljebb becsüli e más ságalmazott érdekéknél, melyeknek köszönheti nagy részben Románia mostani nyomorúságát.

Bármit legyen, Ausztria és Magyarország, s mennyiben lehet, különösen nekünk magyaroknak, minden lehető el kell követnünk arra nézve, hogy Románia, mint önálló állam a mostani területtel fenmaradjon. Ezen törekvésünkkel, mely minden jóakarattal magába foglal, s minden kétséget kizár, meggyőzőnk nem csak Romániát s a román nemzetet, de a közöttünk élő, velünk egy hazát alkotó román honfitársainkat is arról, hogy mi a szabadságot és testvériséget, nem csak ajkunkon hordozzák, de szívünkben is érezzük, s a nem magyar ajku, de velünk szomszédos népek szabadságáért, mint tették lelkesült ifjaink, száműzöttjeink az olasz szabadságért, készek vagyunk minden erőnkkel, ha kell vérünk hullásával is adózni.

Azt hiszem, hogy mind Románia, mind Magyarország képviselői testülete, államférfiai, kikhez tapaszthatóan és tényleken alapuló igénytelen soraim eljutnak — Magyarország és Románia érdekében közösgésénél fogva — az őszinte egyesülés komoly akciójának megkezdését hazafiai figyelemre méltatják.

Celder Márton.

Barabás műveinek kiállítása az iparcsarnokban.

Budapest, 1878. március 17.

Korunk haladásának meglepő tüneteinek között jól esik, ha visszaemlékezünk a régiekre, ha átfutunk azon eseményeken, korszakokon, melyek előkészítői voltak, alapját képezték e nagyszerű haladásnak.

Március 15-én, a történelmig oly nevezetes nap évfördulóján nyílt meg a műcsarnok pompás termeiben aggkoru, de még fiatal erejű Barabás Miklósnak műveiből összeállított kiállítást s seregesen látogatja az érdekes gyűjteményt a főváros műértő és műkedvelő közönsége. Az agg művész Háromszék szülőtte lévén, úgy hiszem, nem lesz érdektelen ezen megye lakói előtt megemlékezni arról, ki utórá volt a magyar festészet terén, kinek fejét övedző dicsőnyéből, a mit országos tisztelt és elismerés élesztett, a távoli szülőföldre is verődik egy sugárka vissza.

Lépjünk be a csarnok fényes előtermébe. — Első látásra már itt is elég nézni valót találunk; a csiszolt márványoszlopok, lizenek, pompás párkányzatok mellett a tetőzet lep meg különösen, hol csaknem valamennyi boltozatnemet művésziesen egyesítve látunk.

A csarnokon áthaladva, a kiállítási termekbe érünk.

Az első kis szobában önkénytelenül meglep a meghatottság bizonyos érzete, midőn szemünkbe ötlük, a tizennegy éves nagy enyedi tanuló első kísérlete, a mint egyik pajtását igyekezett apró pontosságokkal lepingálni. Ma már mosolyogva tekint ezen naiv kísérletekre a legtöbb 12 éves fiú is, de épen abban rejlik az érdem, hogy az a kis fiú, kit soha rajzolni senki sem tanított, kinek a művészetről legkisebb fogalma sem volt, azzá lett, a ki: egy Barabássá, csupán természetes hajlamát követve, fíradhatatlanul tanulva, dolgozva mindvégig.

Mondják, hogy Lope de Vegának (spanyol író), ki 73 évet élt, élte minden napjára öt ivnyi munka esik Hans Sachsot is egyik legtöbbet írók közé számítják. Jókaink rendkívüli szellemi termékenysége s a műcsarnokban tett látogatásom után Barabás Miklóst bátran merem egy sorba állítani ezekkel eredmény tekintetében annál inkább, mert alig van itt munkáinak fele, noha a csarnok 6 termét töltik be. Az első szoba falain láthatók továbbá hírneves művésznőink kinyomtatott képei, kiket az újabb nemzedék épen ezen képekből s az öregek néha mesével határos dicsőítő elbeszéléseiből ismer. Itt látható Petőfinek még igen fiatalkori arcképe. A következő teremben legelőbb ötlük szemünkbe két művészi kivitelű olajfestmény, melyek Batthyány Lajos gróftól és nejét ábrázolják életnagyságban. Alig képzelhető férfiasabb jelenség, lelkesebb tekintet, mint a szerencsétlen vértanúé. A forradalom előtti években, midőn a magyar irodalom hírtelen lendületet vett, a közönség sürgetően követelte a hazafias költők és írók arcképeit s ezeket mind Barabás rajzolja adta. Petőfi első arcképe ugyanaz, a mi az illusztrált Petőfi kiadás címkéjét képezi. Ezt követte egy második arcképe a költőnek Heckenast kiadásaihoz díszítésül. Harmadik képe Petőfi, mint szabadságharcost tünteti elő, a nemzeti kokárdával, karddal oldalán. Ugyan ezen időben készült Petőfi nejeinek arcképe is, hamiskás mosolylyal, rövid hajjal (kórhaj).

A következő termekben látjuk a Szechenyi István gróf, a „nemzet napzsámosa“ életnagyságú képét, valamint a Telesi László gróftól is olajban, s a 30-as és 40-es évek csaknem valamennyi nevezetességét kinyomtatott képekben. Az egyik csoport

történelmünk leggyászosabb korszakát tünteti elő. Ezen arcképek egy részét Barabás emlékezetből rajzolta. (Hóhérek által kellett a nemeseeknek kiszélesíteni, mert szerették a hazát.) Ezek az aradi vértanúk. A fájó emlékeket barátságosabbak váltják fel, midőn a művészvilág nagyjai tünnek előnkbe.

Itt látjuk Jókainé Laborfalvi Rózát mint Gertrudot. Utólrhetlen művészetét pár évvel ezelőtől bámultuk meg utóljára. Látjuk Szentpéteryt, Egressit, Fáncsyt, Lendvayt az apát s Lendvayt a fiút. Utóbbi művészetén lelkesülni még megadották a fiatalabb nemzedéknek, de már, fájdalom, ennek is vége! pedig oly tomboló lelkesült elragadtatást még nem tapasztaltam, mint az „Don Caesar de Bazan“-ja, vagy „Hamlet“ je keltett. A nemzeti színház zártkés sorában lehet látni még naponként egy idős asszonyt; hajdan elragadó szépség s maga is a színpad disze volt; arról a helyről csodálta ő férjét, aztán fiát, most még menyét, a fiatal Lendvayt.

Kossuth arcképe Barabás legelőször tussal festette; midőn az első magyar miniszterium meg alakult, rajzolta — Kossuth felszólítására — az összes miniszteriumot előtűntető csoportot. Brassay bácsi még akkor, midőn Barabás lerajzolta, déli fiatal ember volt ám, állan kiborított szakállal. Szígligetinek is rövidke bajusza, s feledhetetlen Toldy Ferencnek még a Schedel nevet viselte.

Érdekes részét képezik a kiállításnak a gyönyörű aquarellek, köztük kimondhatatlan finomságu madonna, néhány virág, mintha most tépték volna le, oly üde színezetű. Itt van több tanulmány Olaszországból, apró tájképek, gyöngyörű facsoportok, a Veziv 1835. ápril 1-én történt kitűrése. — Látható több darab acélmetszet is, melyeket németországi kiadványokhoz rajzolt, többek közt egy kedves kis fiucska „Der Gassenjunge“; „Die Tochter der Haide“ kis libapásztor ábrázol.

A felülről világított nagy teremben mind olajfestmények vannak elhelyezve. Szembe ötlő köztük „a haza bölcsé“ sikerült mellképe; Festetics György gróf, a keszthelyi „Georgikon“ alapítója, ki egyszerű földmives ruhában van életűntetve, József nádor képe, természetes nagyságban mindkettő, s a legújabb kor számos egyénisége. — Elragadó a szép gyermekarcok, melyek Barabás művészetének bizonyára egyik legfényesebb oldalát képviselik.

Mily gyorsan képes dolgozni Barabás, kitűnik abból, ha felelitem, hogy Imre József arcképe, kinek sietve el kellett utazni, szára papírra sepiával 18 perc alatt festette. 1839-ben Graefenbergben Lichtenstein Károly herceg arcképe, ki ezzel nejét akarta megjelni születésstestjén, őt negyedóra alatt készítette el s a hercegné ezt többre becsülte, mint férjének egy képét, melyet egy bécsi művész nagy szorgalommal és lassúsággal festett.

Az érdekes és tanulságos kiállítás által előidézett nyemakos különfélésege, változatosága oka, ha e kicsiny vázlat nélkülőzi a rendszert és egységet.

— Gy. —

LEGUJABB.

Bécs, márc. 20. A „Pol. Corr.“ jelenti Londonból: Angliának a kongresszuson részvétele kérdésében elhatározó pillanat állt be annyival inkább, mivel Anglia Szentpéteryra intézett kategorikus követeléseinek föltétlen elfogadását, vagy visszautasítását várja.

London, márc. 20. A „Times“ jelenti Konstantinápolyból: Mint hírlík, az oroszok lemondanak a Bőjükderébe menetéről a porta azon ellenvetése következtében, hogy a békeszerződésben a Bosporuson való hajóra szállás nincs kikötve. A „Times“ Andrassy nyilatkozatait rendkívül fontosnak tekintik, különösen azokat, melyek Ausztriának Németországhoz való viszonyára vonatkoznak, amennyiben csak úgy értelmezhetők, hogy Németország minden befolyását fel fogja használni, hogy Oroszország feltételeit mérsékelje. E nyilatkozatok talán a legjobb reményt nyújtják a válság békés megoldására. A mellett azonban, mond a „T“, nem kell figyelmen kívül hagyni azt a veszélyt, hogy Ausztria és Anglia érdekei bár közel rokonok, de nem azonosak.

A delegációkból. A magyar delegáció egyhangu szavazatát a bécsi sajtó egy része élénk helyesléssel fogadja. A „Freundenblatt“ abban a „moriamur pro rege nostro“ ismétlését látja s örül, hogy a magyarok is megszűntek dogmánkat tartani a Balkán felszígati állapotok fentartását. A „Pr.“ az „ingadozó“ magyar politikával szemben kijelenti, hogy az okkupációnak mégis meg kell történni. A „Tagbl.“ szerint Oroszország hadseregének állapota folytán el van határozva minden lehető engedményre. — A osztrák delegáció napi rendjén állt a 60 millió hitel. Schaup indokolja a többségi szavazatot. Sturm a kisebbség szavazatát indokolva, azt mondja, hogy a hitel megtagadása nehezebb, mint megszavazása. A hitel célja bizonytalan. Sőfel a rendkívüli hitel ellen nyilatkozik s a 60 milliót komoly események esetére csekélységnek tartja. Gróf Coronini a hitel mellett szólva, dicséri gr. Andrassy politikáját, mint a mely viszatérés a régi osztrák tradíciókhoz. Törökország támogatása ezt nem tartotta volna meg, hanem felidézte volna a graeco-szlávok gyűlöletét. Ohajtja, hogy Ausztria

területe növekedjék, ha mindjárt az aegi tengerig is, de ez a nép szavazása által történjék. Br. Walterskirchen a hitel mellett emel szót; nem akarja a felelősséget elvállalni, hogy ily komoly pillanatban a kormány kívánásait ne teljesítse. Hogy az összeg szükséges-e, arról legjobban ítelhet az, ki a konferenciára megy. Plener beszédével, ki a hitel ellen szót, a tárgyalás felfüggesztetett és másnap (21-én) folytatottat.

A „NEMERE“ magántávirata.

Feladott Budapestén márc. 23 d. e. 10 óra — p.
Érkezett d. e. 11 ó. 40 p.

Románia tiltakozott a san-stefanói békekötés pontjai ellen. Azon esctben, ha Bessarabia elvesztése követeltetnék, lemond függetlenségéről. Megtagadja egy-szersmind az oroszok átvonulását is.

A delegációk megegyeztek a 60 millió hitel tárgyában.

A k.-vásárhelyi takarékpénztár 1877. évi kimutatása.

Forgalom:
Pénzmaradvány ájtótt mult évről 5260 frt 87 kr, összes bevétele év folytán 57783 frt 5 kr, összes kiadás 575369 frt 31 kr, pénzkészlet 1877. év végén volt 7729 frt 61 kr, összesen 1.166,197 frt 84 kr.

Vagyományrleg.

Vagyon:

Készpénzkészlet 7729 frt 61 kr, 257 drb aranyben 1464 frt 90 kr, 180 drb ezüst egyforintos 192 frt 60 kr, tárcán lévő váltókban 151099 frt, érték-papírban 1500 frt, jelzálog kölc. kötvényben 755 frt, zálogtárgyakban 542 frt, értékpapír szelvényben 131 frt 25 kr, házbér előlegben 106 frt 06 kr, tiszta fizetés előlegben 350 frt, felszerelvények 10 „ törlesztés után 622 frt 66 kr, előrefizetett „ követeleésben 404 frt 87 kr, összesen 165498 frt 55 kr.

Teher:

Részvény átalptöke követelése 32548 frt 19 kr, tartalékalap követelése 2279 frt 60 kr, tartalék kamatai követelése 143 frt 59 kr, más pénzintézetek leszámitási követelése 50629 frt, betéti tartozásunk 71151 frt 24 kr, nyugdíjalap követelése 300 frt, átmeneti kamatok 1506 frt 99 kr, igazgatási kölc. számla követelése 2055 frt 11 kr, jótékony adakozási előirányzat 165 frt, osztalékszámmla mult évről 641 frt 78 kr, jelen évi nyereséményből osztalékra 4056 frt, utmeneti nyeresémény 22 frt 05 kr, összesen 165498 frt 55 kr.

Kézdi-Vásárhely, 1877. december. 31.

Ifj. Jakab István,
pénztárnok.

Bányay Ferenc,
könyvvezető.

Fejér Lukács,
vezérigazgató.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Hibaigazítás. Mult számunk „Visszaemlékezés március 15-éről“ című cikkében 1848. március 14 ke helyett március 15 ke olvasandó.

† Neerolog. Haurik József, Sepsi Szentgyörgy város veterán postamestere tegnap (szombaton) d. e. 11 órakor, életének 79-ik, postamesteri szolgálatainak 55-ik évében — jobb életre szenderült. Béke poraira!

— Felhívás. A háromszéki „Erzsébet Árvaleány nevelő intézet“ nek a k.-vásárhelyi „Stephánia menház“-nak s k.-vásárhelyi Közkórháznak kezelő bizottságai a nevezett intézetek javára egy tárlat rendezését tüzték ki feladatukul. — Ezen tárlat rendezésének elhatározásakor két cél lebegett a bizottságok szeme előtt t. i. egyfelől az, hogy általa a még gyámolításra és pártolásra oly nagy mértékben szükséges érző jótékony intézetek alapvagona gyarapodjék, másfelől pedig vidékünk minden egyes haladni vágyó és másokra buzdítólag hatni törekvő lakójának alkalom nyujtassék ismereteit szorgalmának, ügyes gyakorlatosságának és szakképzettségének egész vidékünk érdekében hasznosítható eredményeit másokkal közölni s nem egy szükségesebb dísz és hasznos munka- vagy tárgy-előállításával a közfélymet felébreztve lendítőleg hatni általános jólétünkre. Így eltekintve attól, miszerint mindnyájunkra nézve megnyugtató örvendetes hatást gyakoroland, ha egy csomóba összegyűjtve látjuk, miszerint oly sok tekintetben háttérbe szorított vidékünk távol a közfoglalom központjaitól magára is életképes és kiállítani tud mindent, a mi az izlés, csinoság és hasznosság tekintetében szükséges; reméljük nem csak helyi érdekünk s nem csak a 3 intézetre, hanem az egész vidékre nézve pártolás által mentől sikerültebbé tenni, mint egy hazafiai és honleányi nemcs kötelesség. — A kiállítás K.-Vásárhelyt leend az 1878-ik év folyása alatt valószínűleg késő nyár, vagy késő ősz idején, s most ezen tiszteletteljes felhívás ily korán csak is azon szándékból tétetik, hogy a kik arra hosszabb munkát igénylő tárgyat kívánnak kiállítani, annak elkészítésére még most a téli igény alatt is időt fordíthassanak. — Az idő és a részletek később fognak közhírré tétetni. — Kelemetelke, 1878. március 17. Báro Szentkery Stephánia, a fentebbi intézetek elnöke,